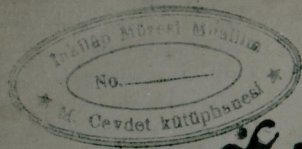

۲۷ حزيران ۱۹۱۸

صافی : ۵۰

ایکڑھی جلد

یکی محبوعہ

عثمانیه استانبول

قوجه راغب پاشا دورنده استانبول

ایک اوزره، یک اوغلنده کی روسیه سفارتخانه سندن
 یابدنی منظره مهم بروشده در. اوزمانلر استانبوله
 فرانسه سفیری، وهرزه ندی. وهرزه ن، قوجه
 راغب پاشا سدارتنده استانبوله اک زیاده نفوذ
 صاحبی سفیرلر ندی. یو نفوذ سایه سنده ایدی که،
 یدی سته حرفی انا سنده روسیا قرالی یو یوک فردرینق
 عثمانیلرله اتفاق - بالطبع صرف کندی منفعته اولوق
 و عثمانیلری دشمنلرینه وبالخاصه روسیه به قارش ی
 آت اولاراق قولانق ایچون - ایسته دیک صهرلرده،
 یو اتفاق مانع اولوش، سرایده و باب علیده متادی
 تضییق لرده بولونشدی. یونکله برابر وهرزه ن

استانبول منظره سیله کوپرلیلر ویا سلطان مصطفای
 ثالث زمانده استانبوله پاشایان رساملرک وجوده
 کیردکاری استانبول لوحه لری بیتده اولدجه مهم
 فرقلر وارد. یورسملرک تدقیق استانبولک بتالری،
 عثمانی معماری صنعتی وبالخاصه طوب قانی سرائیک
 هر دورده کیردیک تبدالر نقطه نظرندن خصوصی
 بر اعمیتی حائزدر.

قوجه راغب پاشا دورنده استانبولک قاضی کوی،
 اسکدار، سرائی برونی وفندقلی به قدر قسمته دائر
 استانبوله کلن رساملر یک مهم لوحه لر وجوده
 کتیره شلردر. از جمله رسام فاوره نک یوقسملری احتوا

استانبولک مختلف دورلرده کی منظره سی، اجتماعی
 حیاتی تدقیق ایک عثمانی تاریخیه مشغول اولانلر
 ایچون الزمه در. یو خصوصده الله ایدیه یک معلومات،
 تاریخی رومان یازانلر ایچون مهم اولدیی کی، وقعه لری
 حقیق محیطلری اورتاسنده اوقومق فرصتی ده وجوده
 کتیرر. کذا، یوسایده، استانبولک مختلف
 زمانلرده کی منظره سنک تاریخیه ده خدمت ایدلش
 اولور.

استانبولک هر دورده منظره جه دکی شیکاک
 کوستردیکنه هیچ شبهه یوقدر. قانونی سلطان سلیمان
 زمانده استانبوله کلن مه حیورلورک ترسیم ایتدیک

اون سکرینی عصرده چشمه وحواری

ایده‌چی زمان پادشاه بورادن سیر ایدر ، قبودان پاشایه بارلاق مراسله قفتان کیدردی . ایکی سنه اول بورالی کاملاً یاشمدر .

آیاصوفیه جوارنده کی آیا ایرینی کلیسایی اسلحه انباریدی . بودورده فندقلی ساحلری معموردی . مختلف رنکده اولر ، پوسک دیوارلی کنیش باغچه‌لر لطیف بر منظره حاصل ایدردی . دولت رچالندن اکثری فندقلیده اوطورلردی . طوطخانه‌لر اسکی بنایی بش قبه‌لیدی . طوطخانه اسکلی غایت ایشلکدی . بک‌اغله کیتیک ایچون طوطخانه

دیوارلی ، قبه‌یی قورشون قابلی برینا کورولوردی که بوراسی اسکدار سرای ایدی . اسکدار سرای عثمانی نارخنده طوط‌قایی سرای درجه‌سنده اهمیت حائزدی . سلطان احمد ثالث ، پاترونا حادسی ظهور ایتدیکی صرده ، اسکدار سراینده ایدی . بو سرایین سورکه اسکدارک اولری باشلابوردی . اخشاب اولر اورتاسنده بیاض مناره‌لر منظره‌یه باشقه بر زینت وبریبوردی . اسکدار قارشینده کی قزقله‌سنه او زمانلر اوچ طوط قونمشدی . بو طوطلر لیمای مدافعه ایچوندی .

باب عالینکده آرتورلی برینه کتیردی . مثلاً او صره‌لرده مهم بر حادته اولمشدی : قوجه راغب پاشا‌لک وفاتندن ایکی سنه اول ، بر جمه کونی، جزائر بحر سفیده قبودان نمازده ایکی عثمانی کمیتده کی کورک محکوملری عصیان ، بشارت ، قبودانک پولوتاسندن بالاسناده کی قی قاجیرمشلر . مانطایه کیشلر . باب‌علی تلاشه دوشمش . رجال دولت غلیان ایچیده . وه‌رژمن ، باب‌علی خوش کورونک و بو سایده فرانسه منافعی تأمین ایتک ایستمش . مانطه شوواله‌لرندن کی قی صانین آلتش . حتی

[دیوارک تابولسندن]

اون سکرینچی عصرده آناطولیده عثمانی حیاتی : کوی دوکونی

اسکلیسته چیقیلیر ، بوغاز کسین بولیه کیدیلیدی .

فاورده‌لک استانبوله کچیردکی حیات تدقیق ایدیلیرسه ، قوجه راغب پاشا دوزنده بوغاز ایچی حیاته ، بالخاصه غیرمسلرک ، سفارت ارکاننک بوغاز ایچنده درلو حیات کچیردکلیسه داتر بعض معلومات اله ایتک ممکن اولایلیر . ازجمله بوونکدره وطرایه‌ده ظریف و بویوک بنالارک انشاسی ۱۱۴۳ سنه‌سندن صورکا باشلامدی . قوجه راغب پاشا دوزنده طرایه‌ده اجنیلیر اوطورمایه باشلامش ، بوراده خصوصی بر جمعیت حیاتی تأسیس ایلمه‌لردی . سفیرلرک فناری رومارله مناسیلری بودورده پک‌صیی‌ایدی .

آله‌لردن ، قنلی آله‌ده یالکز برمناستر واردی . او بر آله‌لرده‌ایسه برمناسترله برابر اوفاق برده کوی موجوددی .

سرای برونی و آیاصوفیه جواری پک عثمندی . سرای برنوده کی بغداد کوشکی او زمانلر شیشیل بویالی ایدی . سرای برونی احاطه ایدن دیوارلرک اوزونده قولره واردی . دیوارلر تحکیم ایدلش ، اوفاق چاپیلر آلتنه سرایک مدافعه‌یی ایچون طویلر برلشدیرلشدی . سلطنت قایقرینک بولوندینی برلرک اوزری قومن‌ی کره‌میدارله اورتولو ایدی . سلطان سلیمان قانونی طرفندن اشا ایدیلن دیگر بر کوشک ده‌ا واردی که ، بدی کر اوزرینه مبنی ایدی . ده‌ا‌اشاغیده ، یالی کوشکی موجوددی . دوناتا حرکت

استانبوله قدر کتیردوب تسلیم ایتش . ایسته رسام فاوره ، او زمانلر مانطه‌لر استانبوله بوکی ایله کیش ، واستانبوله برله‌شهرک بوکوزل و مستقلاً بلده‌لک مختلف منظره‌لری ، استانبول خلقت قایقرینی ترسیمه باشلامشدر .

فاوره‌لک استانبوله داتر یایدینی تابلو اوزون اوزادی منافعه‌یی موجب اولمشدر . فاوره بونافعه‌لره جواباً استانبولن کوندریکی برمکتوبده آله‌لردن قنقی‌یه قدر اولان استانبول قسمی حقیقه مکمل تقصیلات وبریبور . بوتقصیلات استانبولک اوزمانکی منظره‌سنه داتر بر فکر وبره‌یلیر . فاوره‌لک مکتوبه کوره او دورده مانیه طرفنری چیپیلقدی . قاضی کوشیدن اعتباراً ساحل تعقیب ایدلنکی تقدیرده بیاض

فوجہ راغب پاشا دوربہ دائر یابدنی رسامردن
الک ہماری : شرقی قیافتندہ مادام ووزن، موسیو
ووزنک حضورہ قبولی، استانبول منظرہمی،
کافدختہ درہمی، سفیر موسیو دوسیریسٹ
حضورہ قبولی یدی، دیگر تابولرک قسم اعظمی
استانبولہ پاشیان روملرک قیافتربہ متفقہی،
فاورونک استانبول منظرہ لربہ، حضورہ قبول
مراسنہ دائر یابدنی تابولرک قسم اعظمی فرانسدہ
ووزنک تعلقاندہد، بو تابولرک قویہری آلہ
ایدلک ایجاب ایدر، سلطان مصطفای ثالث، صدر اعظم
فوجہ راغب پاشانک، نشانچی محمد امین پاشانک،
دیوان ہایون تراجانی تیولواک درافونک حقیق
رسملربو لوحہ لردن استساح ایٹک ممکن اولایلہ جکی
کی اورودہ سرای ارکانک، استانبول اہالیسنک
قیافتربہ دائرہ یتہ ولوحہ لردن واسطہ سیلہ الطوغرو
معلوماتی الہ ایٹک قابلہر .

بویک آتہ، ۲۱ خیران ۱۹۱۸

احمد رفیع

ثابثہدہ موجوددی، اردونک تعام و تربیہمی ایچون
اوروپادن معلمل کتیرلشدی، بارون دوطوت پو
وظیفہی کمال دقتلہ ایفا ایدردی، یکچیری قیافتربو
دھا اوزمانلر دیکشیرلشدی، بناء علیہ سلطان
سلیم ثالث دوربندہ قیافتی عصیانہ سبب اولان
حادثہ، ایلک ویک برنی دکدی، دھا سلطان
مصطفای ثالث زمانندہ نظام جدید قیافتی عثمانی
اردوسندہ قبول ایلشدی، مثلاً بارون دوطوتک
تعلیم ایندیک عسکرلر قمرنی جاک، ماوی
یاغفالون، بیاض سرپوش کپزلردی .

استانبولہ اوطوران رساملر، یالکزن شہرک
مختلف منظرہ لربو ترسیم ایلہ قالمزلردی، اکثری
ولایتلرک عثمانی حیانتکدہ استفادہ بہ شایان منظرہ لربو
تبیینہ چاپشیرلردی، مثلاً ہلر پونقلہدہ غیر اعتدی،
ساقز آلہ سنہ، چشمہ، کاروانلر، آتاپول
دوکونلربہ دائر ہیلرک یابدنی رسملر قیافت، ہائی
ومنظرہ اعتباریلہ مهم برر وشقہ یدی، فاورونک

ازجلہ سفارت ترجمانلری، اجنبی تاجرلر روم
قیزلرلہ اولہ یلرلر، اونلریدہ غرب حیانتہ آلیشدہ
برزلردی، بوصورتلہ، استانبولہ اوطوران اجنبیلرلہ
عثمانیلرک روم مأمورلری آرمسندہ صمیمت حاصل
اوشدی، مثلاً اوروپا یالرا کتیر یاطربا یلدہ اسپیلاتی لرک،
ماورویاتیلرک اولربنہ کپدلر، اورالردہ روم کوزلرلہ
کوروشورلردی، بو سبیدن فاورہ بر چوق تابولرندہ
روم قادیانلری واوزمانکی روم قیافتربو تصویر
ایلمشدر، اوزمانلر بو محافہ فرانسز شاعری
آندرشہ تیہدہ دوام ایدردی، حتی مادام شہینہ نک
(روم مکتوبلری) بو دورک تدقیق ایچون مهم
بر وثیقہ تشکیل ایدر، مادام شہینہ، اوزمانکی
عثمانی حیاتی تصویر ایدیسور، حتی سلطان مصطفای
ثالثکدہ باباسی سلطان احمد خان ثالث کی ذوق
صنعتہ آشنا، ارباب صنعتہ ملتفت اولدیفنی یازیسور،
« صنعتہ تیز ایدنلر پادشاہک تقدیر والفاظتہ منظر
اولا بقاریتہ امین ایدیلر » دیور .
فی الحقیقہ، سلطان احمد ثالثک غرب مدینتی عثمانی
وطنندہ نشرو تنعم ایٹک اروزوی سلطان مصطفای

شعر

برہا صبا کی

مینہ رنگی، آجیو بر بہار صبا کی
ہوا یاسمنلردن دھا معطر .
دورغون بر دکڑ کی شیش تارالار
سسبز دالغالایور اوزاندہ بعضی .

پارافلردہ روزکارک ایٹک تابی،
پووالردہ قوشارک جیوبایتیسی وار .
قومشونک بانجھسندہ آفتامہ قادار
صوصامیان بر چقرنگ غیجیرداماسی .

بہارہ سس وریور ہیتی بو صباح،
حتی سوینچ اینجندہ بر ہیجیرینی
آندیران شوقیونک بوغوق چقرینی .
ہر کولکملک التبی بر مسیرہ کاه !
ضیا، رعشہ، ترم، چیچک فوقوسی .
حیات، پشیلکوردہ چاغلایان بر مو ...
خالہ فخری

صوک نیاز

طاشقین حسلملہ فہر اولوب برکون
آہ اگر اولورسہ سنک دزیکدہ،
بو یوکک غرورک عرشندن ایندہ،
سو کیم المی عشقی دوشون !

کوزلم قایانین دودافلرکلہ ..
اوکدہ اکیلین بریشان باشک .

بر یتیم حوزیلہ آقین کوز باشک .
خستہ بر افندہ صولارکن آلا

کوزلہ بکڑہن قوصال آفتاملر .
صاجکی بر سیاہ، غمی تولہ صار .
قیرعہ کل نم، کوزلرک یورغون،
ایکدہ بیاض بر دیکسز کلہ،
سندہ صوص اوٹہن غمی بلبلہ
قلبی دہلہم بن اوزون، اوزون ...

احسان مقبل

کڑکیم بر

اوکندہ یورغون دکیز ... قارشیندہ آتہلر ...

ساحلارندہ کلر آجیلر، بیاض، صاری .
خولای کوزلرلہ آنکین بر افقہ دالار
قایاقلردہ کڑن کولک شاعر قیزلری !

آفتار دولاشیر بر یاپانچی کبی،
طائی بر نورپرش وار کجہ نرک سسندہ .
بن - بو یوک، بو تنہا ساحلرک غربی -
دیکلیریم ہر صباح بر آغاچ کولک سسندہ .

کوکسی چیریتیتسی دولہرور بر قانادک،
قلیم بو کوزلہ، ظریف بانجھدہ بر کل سچہر :
بعضی دولغون، صاریشین بیاض تنلی بر قادین
کوزلردہ شیشکلتن بر بولوط کی کچہر !

بعضی قوملردہ یورغون دیکلیر بئش آتلی قیز،
رنکسز دودافلرندہ کتیری بر آرزو طاشیر .
بعضی ناریں بر قادین کوزلری، بارلیتسز،
شرق ایشی ماشلاجلہ ساحلین اوزاقلانلر ...
فاروق نافذ

بر لھیکل پارچہ سمنہ

... چیلای اوموزلردہ قیورق صاجلری اوچار،
صہم دودافلردہ ایکی صیرا ایچی وار .
صاریلوب سینہسنہ دالغہ دالغہ او آقان
تولار او صولردکہ فیشیر بر قایلردن .

نورمرش عمری کوموشقن برر مہتاب،
ناریں پارماقلردہ ایکدین بر رباب

کہ تلرندہ زمان زمان آسمن روزکارلر
یونان اساطیرندن بر افسانہ آغلارلر ...

تیمی صام

اسکی کونلردہ

- فیشلہ تورکوزلری -

آپری قالق آیلرچہ بز،
سو کلیلر یوواسندن ؟
آپیردی شو یتیمز دکیز،
شن بلدہلک اوواسندن .

غربت ایلار، شو یوز اوواب،
دنیاہدہ صوک قسمت اینش ؟
آغلاسیلر آتش، دوست، احباب،
کورسولار یار سیاہ کیش .

خایر، تورکلک مرہمی وار،
قوشار کجیلان آتہلر .
جہان اینجندہ نامی وار ..
سرایلر، سلطنتلرہ،
ہلال شانلہ یوکہلیرسہ،
عسکر ظفرلہ کلیرسہ
اونلر سیاہ باغلامسین،
بر یار ایچون آغلامسین .